

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ УРЕЂЕЊА СТАТИСТИЧКОГ ГОДИШЊАКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Статистички годишњак је најважнија и најобухватнија публикација Републичког завода за статистику, која садржи основне податке за Републику Српску систематизоване у 30 поглавља. Поред података за Републику Српску, у посебном поглављу Годишњака (поглавље 30) дат је и преглед основних података по општинама, с тим што поједине статистичке области у овом поглављу нису заступљене (брuto домаћи производ, потрошња становништва, инвестиције, цијене, индустрија, енергетика и спољња трговина).

За коришћење детаљнијих података за поједине области корисницима су доступне и друге статистичке публикације (Мјесечни статистички преглед, Тромјесечни статистички преглед, статистички билтени по областима, статистичка саопштења) као и друга документација коју поседује Завод, а која се може ставити на располагање спољним корисницима у истраживачке сврхе.

Свако поглавље садржи методолошка објашњења за правилно коришћење података, статистичке податке приказане у табелама у виду статистичких серија према изабраним обиљежјима и графиконе са приказом статистичких података према изабраним дијаграмима.

Методолошка објашњења

У методолошким објашњењима за сваку статистичку област дата су основна објашњења о изворима и методама прикупљања података, обухватност и упоредивост података, те дефиниције основних обиљежја.

У циљу постизања компатибилности и упоредивости података при увођењу и развоју нових методологија и статистичких стандарда (дефиниција, класификација, номенклатура) Завод сарађује са Агенцијом за статистику БиХ, Федералним заводом за статистику БиХ, Статистичком канцеларијом ЕУ (EUROSTAT), а интензивна је сарадња и са статистичким заводима других земаља, посебно Италије и Шведске.

Извори и методе прикупљања података

Подаци приказани у Годишњаку представљају резултате редовних статистичких активности из Статистичког програма Републике Српске, а прикупљају се, обрађују и публикују на основу Закона о статистици БиХ и Закона о статистици Републике Српске. Поред података које обезбеђује Завод, у овој публикацији заступљени су и подаци других законом овлашћених институција за производњу статистичких података. Подаци ових институција преузети су у изворном облику са ознаком извора података.

Обухватност и упоредивост података

Територија Републике Српске на коју се односе подаци у овом Годишњаку утврђена је Дејтонским мировним споразумом 14. децембра 1995. године.

Одлуком Високог представника за БиХ, која је ступила на снагу 8. марта 2000. године, успостављен је Брчко дистрикт БиХ. Ова промјена је констатована у Годишњаку (путем фуснота) тамо гдје је исказан податак за наведену територијалну јединицу. Статистички подаци за простор општине Брчко у Републици Српској од 2000. године нису укључени у податке за Републику Српску.

MAIN PRINCIPLES OF COMPILING THE STATISTICAL YEARBOOK OF REPUBLIKA SRPSKA

The Statistical Yearbook is the most important and the most comprehensive publication of Republika Srpska Institute of Statistics, which provides main data referring to Republika Srpska, systematized into 30 chapters. In addition to the data concerning Republika Srpska, a special chapter of the Yearbook (Chapter 30) gives an overview of main data by municipality, taking into consideration that certain statistical fields are not present in this Chapter (these are Gross Domestic Product, Personal Consumption, Gross Fixed Capital Formation, Prices, Industry, Energy, and External Trade).

For use of more detailed data concerning specific fields, users have at their disposal other statistical publications (Monthly Statistical Review, Quarterly Statistical Review, statistical bulletins by field, statistical releases), as well as other documentation owned by the Institute, which can be made available to external users for research purposes.

Each chapter includes methodological explanations for the proper use of data, statistical data shown in tables, as statistical series, according to selected features, and graphs with representation of statistical data according to selected charts.

Methodological explanations

Methodological explanations for each statistical field provide basic explanations on sources and methods of data collection, coverage and comparability of data, and definitions of main features.

In order to achieve compatibility and comparability of data when introducing and developing new methodologies and statistical standards (definitions, classifications, nomenclatures), the Institute cooperates with the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, Federal Office of Statistics of Bosnia and Herzegovina, Statistical Office of the European Commission (EUROSTAT), and there is also intensive cooperation with statistical offices of other countries, especially Italy and Sweden.

Sources and methods of data collection

Data given in the Yearbook are the result of regular statistical surveys from the Statistical programme of Republika Srpska, and these are collected, processed and published in accordance with the Law on Statistics of Bosnia and Herzegovina and Law on Statistics of Republika Srpska. In addition to the data provided by the Institute, this release also includes data obtained from other institutions authorized by law to produce statistical data. Data obtained from these institutions were taken over in original form, with labeled data sources.

Coverage and comparability of data

The territory of Republika Srpska which the data in the Yearbook refer to was established by the Dayton Agreement, on December 14th, 1995.

According to the decision of the High Representative in Bosnia and Herzegovina, which entered into force on March 8th 2000, Brčko District was established. This change was taken into account in the Yearbook (through footnotes) while showing data for this territorial unit. Since 2000, statistical data for the territory of municipality Brčko in Republika Srpska were not included in the data referring to Republika Srpska.

У методолошким објашњењима код сваког поглавља дата су објашњења да ли је праћење појединих појава потпуно или дјелимично, као и објашњења да ли су серије података упоредиве.

Подаци прикупљени на узорку најчешће су приказани у виду просјека по јединици, као индекс, у виду структуре, а рјеђе као оцјена тотала.

Класификација дјелатности је основни статистички стандард који се примјењује за исказивање података о пословним субјектима, сходно Закону о класификацији дјелатностима и подзаконским актима, којима је утврђена ова област.

Вриједносни подаци за 1996, 1997, 1998. годину, који су били исказани у динарима, ради упоредивост прерачунати су у конвертибилну марку према важећим курсевима поменутих валута за наведени период.

Начин приказивања података

У оквиру Годишњака није било могуће сачинити једнообразну структуру за сва поглавља у дужини серија, јер су могућности различитих области статистике биле неједнаке. Унутар поглавља, у редослиједу, дата је предност општем приказу појаве и гдје је било могуће приказане су серије у низовима од 1996. до 2011. године, а у статистичким областима гдје није било могуће серије почињу са годином почетка статистичког праћења односно појаве. Послије општег приказа дати су основни подаци (гдје је било могуће) у серији од 10 година од 2002. до 2011. године, те најновији (детални) подаци само за 2011. годину.

Основни подаци у поглављу за општине дати су у правилу у серији од пет година од 2007. до 2011. године.

Због заокруживања, сумарни искази се не слажу увијек са збиром заокружених појединачних података.

Годишњак је корисницима доступан и у дигиталном облику (на компакт диску), а објављен је и на званичној интернет страници Завода (<http://www.rzs.rs.ba>).

Under methodological explanations, in each chapter, explanations are given whether the monitoring of certain occurrences was complete or partial, as well as explanations about comparability of data.

Data collected on a sample are in most cases shown as average value by unit, as index or structure, and rarely as estimate of the total.

Classification of activities is the main statistical standard applied when showing data on business subjects, in accordance with the Law on Classification of activities and delegated legislation regulating this field.

Data on values for 1996, 1997, and 1998, which were shown in dinars, were converted into konvertibilna marka in order to achieve comparability, according to exchange rates which were valid for the mentioned currencies in the relevant periods.

Methods used to show data

In the Yearbook, it was not possible to compose a uniform structure which would be used for all chapters in the length of series, because possibilities of different fields were not equal. Within the chapters, in order, advantage was given to broader representation of the occurrence, and where it was possible series were expressed in sequences, from 1996 until 2011, and in those statistical fields where this was not possible the series begin with the year when statistical monitoring of the relevant occurrence started. After the general representation, basic data are given (where possible) in the series of 10 years, from 2002 until 2011, as well as the newest (detailed) data for 2011 only.

Basic data in the chapter concerning municipalities are, by rule, given in the series of five years, from 2007 until 2011.

Because of rounding, summary accounts do not always match the sums of rounded individual data.

The Yearbook is also available to users in digital form (on CD), and it is published on the official website of the Institute (<http://www.rzs.rs.ba>).